

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

АПЕЛАЦИОНИОТ СУД СКОПЈЕ во совет составен од судиите: Славица Попчевска, претседател на советот, м-р Суад Алиу и Нуман Лимани, членови на советот, во правната работа на тужителот «Николчо Илевски» од К., Република Г. «»против тужениот Сашо Јовков«» од К.,«» за надомест на материјална штета и исклучување на содружник, вредност на спорот 10.549.847,00 денари, одлучувајќи по жалбата на тужителот изјавена преку полномошник м-р Оливер Гашев, адвокат од Велес против пресудата на «Основен суд Велес» «П4.64/14» од 02.11.2015 година, чиј составен дел се решението П4.64/14 од 13.11.2015 година и решението П4.64/14 од 23.11.2015 година, на нејавната седница на советот одржана на ден «06.07.2016» година, ја донесе следната:

ПРЕСУДА

ЖАЛБАТА на тужителот изјавена преку полномошник м-р Оливер Гашев, адвокат од Велес, СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНА.

ПРЕСУДАТА на «Основен суд Велес» «П4.бр. 64/14» од 02.11.2015 година, чиј составен дел се решението П4.64/14 од 13.11.2015 година и решението П4.64/14 од 23.11.2015 година, СЕ ПОТВРДУВА.

СЕ ЗАДОЛЖУВА тужителот Николчо Илевски«» од К., Република Г. на тужениот Сашо Јовков«» од К. да му ги надомести трошоците за одговор на жалба во износ од 31.020,00 денари, во рок од 15 дена по приемот на пресудата, под закана на извршување.

Барањето на тужителот за надомест на трошоците за жалба, СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНО.

Образложение

«Основен суд Велес» «»со обжалената пресуда тужбеното барање на тужителот «Николчо Илевски» од К., Република Г. да се задолжи тужениот Сашо Јовков«» од К. да му исплати на тужителот во рок од 15 дена по приемот на пресудата на име материјална штета износ од 10.549.847,00 денари со законска казнена камата во висина на референтната стапка на НБ на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден на полугодие што му претходело на тековното полугодие, зголемена за осум процентни поени, сметано од 23.07.2014 година, како ден на поднесување на тужбата до конечната исплата, го одбил. Со решение содржано во пресудата тужбата на тужителот «Николчо Илевски» од К., Република Г. со барање тужениот Сашо Јовков«» од К. да се исклучи како содржник од Друштвото, транспорт, трговија, услуги и угостителство НТ

Експрес ДОО с.Ваташа, К., во рок од 15 дена по приемот на пресудата, а пресудата да послужи за упис и бришење на тужениот како содружник во Централниот Регистар на Република Македонија и да се задолжи тужениот во истиот рок да му ги надомести трошоците на постапката на тужителот во износ од 185.558,00 денари, ја одбил. Го задолжил тужителот да му исплати на тужениот трошоци на постапката во износ од 37.960,00 денари, во рок од 15 дена по приемот на решението.

Со решение П4.64/14 од 13.11.2015 година извршил поправање на пресудата «П4.бр. 64/14» од 02.11.2015 година така што во ред 2 и 3 во воведот на истата каде што стои „судиите поротници Аризанковска Лилјана и Биљана Кимова“ треба да стои „судиите поротници Бонева Јасминка и Аризанковска Лилјана и во т.1 ред 1 од решението каде што стои „Илиевски“ треба да стои „Илевски“.

Со решение П4.64/14 од 23.11.2015 година извршил поправање на пресудата, составен дел на пресудата П4.64 од 02.11.2015 година, така што во т.1 ред 8 каде што стои „се одбива“, треба да стои „се отфрла“.

Незадоволен од ваквата одлука на првостепениот суд останал тужителот и преку полномошник изјавил навремена жалба со која ја побива првостепената пресуда поради суштествена повреда на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, како и поради одлуката за трошоците по постапката. Предлага жалбата да се уважи, обжалената пресуда да се укине и предметот да го врати на првостепениот суд на повторно постапување и одлучување или жалбата да се уважи, обжалената пресуда да се преиначи во смисла на жалбените наводи.

На ден 30.11.2015 година од страна на тужителот преку полномошник е поднесено дополнување на жалбата, кое овој суд не го зема во разгледување од причина што истото е поднесено по истекот на рокот пропишан за поднесување на жалба од чл.337 ст.1 од ЗПП.

Одговор на жалба е поднесен од тужениот преку полномошник Драгољуб Змејковски, адвокат од К., во кој во целост се побиваат жалбените наводи, со предлог жалбата да се одбие како неоснована, а првостепената пресуда да се потврди.

Апелациониот суд Скопје, по проучување на списите во предметот, ценејќи ја обжалената пресуда, наводите во жалбата и одговорот на жалбата, најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи за сторена суштествена повреда од чл.343 ст.2 т.14 од Законот за парничната постапка. Обжалената пресуда е јасна и разбирлива со доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот

при донесување на својата одлука, изреката нема недостатоци, не противречи со причините дадени во образложението за таквото одлучување. Пресудата може во целост и со сигурност да се испита.

Неоснован е жалбениот навод за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, од причина што фактичката состојба во предметот е правилно и целосно утврдена врз основа на изведените докази во текот на постапката, а согласно чл.8 од ЗПП, која фактичка состојба во целост ја прифаќа и овој суд.

Тужителот во изјавената жалба наведува дека првостепениот суд првостепениот суд во конкретниот случај тужбеното барање на тужителот, тужениот да се исклучи како содружник од Друштвото, транспорт, трговија, услуги и угостителство НТ Експрес ДОО с.Ваташа, К. го одбил како неосновано, а во образложението на својата одлука наведува дека тужбата во тој дел ја отфрлил, повикувајќи се на одредбите од чл.208 од ЗТД, меѓутоа при одлучувањето не земал во предвид дека тужениот му предизвикал штета на тужителот и со своите понатамошни дејствија продолжува да предизвикува штета на тужителот и на друштвото, право на тужителот е да бара исклучување на тужениот како содружник од друштвото. Првостепениот суд тужбеното барање да се задолжи тужениот на тужителот да му ја надомести штетата во износ од 10.627.684,00 денари го одбил поради недостиг на активна легитимација на тужителот, поради недостиг на пасивна легитимација на тужениот и поради застареност на тужбеното барање, наоѓајќи дека тужителот не е активно легитимиран за поставување такво барање и дека тужбеното барање може да постави друштвото, дека тужениот не е пасивно легитимиран во конкретниот спор од причина што тужителот тужбеното барање требало да го насочи кон друштвото, а не према тужениот како содружник, како и дека тужбеното барање на тужителот за надомест на штета е застарено од причина што тужителот знаел дека на незаконит начин се подигнати пари од друштвото во 2010 година, а тужбата ја поднел на 23.06.2014 година. Првостепениот суд при одлучувањето не земал во предвид дека застапник по закон на друштвото е тужениот и истиот нема да поднесе тужба за надомест на штета, ниту тужителот може да го принуди на тоа, дека тужениот нема намера да свика собир на содружници, а тужителот нема правен интерес да го тужи друштвото, кое подолго време е со блокирана сметка, како и дека тужителот немал начин да дознае кога и на кој начин биле подигнати пари од друштвото со оглед дека не бил свикан собир на содружници и со оглед дека на истиот не му била презентирани книговодствената документација. Од друга страна во изведениот како доказ супервештачење со сигурност може да се утврди дека со незаконитото и штетно работење на тужениот, како управител, со неисплатената добивка од друштвото во износ од 5.933.469,00 денари и неоправдано подигнатите парични средства од друштвото од кои на тужителот му припаѓа износ од 4.694.215,00 денари, тужениот го оштетил тужителот за износ од 10.627.684,00 денари. Судот погрешно го применил материјалното право, односно не ги ценел одредбите од чл.185, чл.192, чл.241, како и чл.42, чл.184 од ЗТД.

Овој суд ги ценеше истакнатите жалбени наводи и за истите најде дека

се неосновани, а во целост ги прифаќа образложените причини на првостепениот суд дека тужителот не е активно легитимиран да биде тужител во конкретниот спор, дека постои недостиг на пасивна легитимација на страна на тужениот, како и дека тужбеното барање на тужителот за надомест на штета е застарено.

Имено, правилно првостепениот суд нашол дека во конкретниот спор се работи за тужбено барање поднесено од еден од двајца содружници на друштвото, со кое тужителот бара да се задолжи тужениот како содружник и управник на друштвото да му се исплати надомест на материјална штета, поради незаконски подигнати средства од сметка на друштвото, со што смета дека нему му е предизвикана штета, за која бара да се задолжи тужениот да му ја исплати во вкупен износ од 10.627.684,00 денари, а за основаноста на тужбеното барање тужителот се повикува на примена на одредбите од чл.42, чл.184, чл.185, чл.208, чл.216, чл.261, чл.231 и чл.241 од ЗТД. Согласно чл.192 ст.1 од ЗТД, содружникот во чија корист друштвото исплатило определен износ во спротивност со законот, со договорот за друштвото или со одлуката на содружниците е должен примениот износ да му го врати на друштвото. Содружникот може да го задржи оној износ што го примил во добра верба како дел од добивката. Според ст.5, правото на друштвото од ставовите (1), (2) и (3) на овој член да бара враќање на недопуштено примање застарува во рок од 5 години од денот на примањето на недопуштената исплата, освен ако друштвото докаже дека лицето знаело или со оглед на околностите, морало да знае дека примањето е недопуштено. Оттука, правилно првостепениот суд заклучил дека во услови кога основот по кој е поставено тужбеното барање - надомест на штета порди исплата на определен износ спротивно на закон, договор или одлука на содружниците, така примениот износ содружникот го враќа на друштвото, од каде произлегува дека активно легитимирана странка за преставување на ваков вид на барање, може да биде друштво како правно лице во чија корист треба да се вратат незаконито исплатените парични средства на еден од содружниците, односно од тужениот, како што е предвидено со чл.192 ст.5 од ЗТД.

Ценејќи ја одредбата од чл.185 од ЗТД, според која, содружниците имаат право на соодветен дел од добивката, освен ако правото на учество во добивката не е органичено или исклучено со договорот за друштвото, според ст.2 дека добивката се дели меѓу содружниците сразмерно на нивните удели во друштвото, освен ако договорот за друштвото поинаку не е определено, дека согласно ст.3 содружникот станува доверител на друштвото до висина на износот на одобрената, но неисплатена добивка, а со ст. 4 дека со договорот за друштвото се определува начинот на одлучувањето за распределбата, време кога таа се врши, можноста управителот да одлучува за распределбата според критериуми и насоки утврдени од собирот на содружниците начинот на кој што се води евиенцијата за распределбата и се утврдува износот на кој секој одделен содружник има право, органичување при распределбата и други прашања, освен оние за кои што во согласност со овој закон и договорот за друштвото, е определено дека се одлучува на собир на содружниците, правилно првостепениот суд нашол дека содружникот има право сразмерно на својот удел да го добие делот од добивката и тоа дел да

преставува побарување на содружникот како доверител, но само спрема друштвото, не е спрема другиот содружник, а во случај тужбеното барање е поставено спрема тужениот како содружник, што значи дека истиот нема пасивна легитимација да биде тужен по овој основ, бидејќи тужителот како содружник на неисплатениот дел од добивката станува доверител на друштвото, но само на одобрена, а неисплатена добивка.

Од изведените докази во текот на постапката правилно првостепениот суд заклучил дека во конкретниот случај станува збор за добивка за која од содружниците не била донесена одлука и дека се додека не се донесе одлука од содружниците за одобрување на исплата на добивка на друштвото како соружник, тужителот како содружник нема право да побарува исплата на истата од тужениот, туку да бара на собир на содружници да се донесе одлука за распределба на добивка во смисла на чл.215 ст.1 од ЗТД, според која Собирот на содружниците помеѓу други работи, ги усвојува годишната сметка и годишните финансиски извештаи, како и годишниот извештај за работа на друштвото во претходната деловна година и одлучува за распределба на добивката и за покривање на загубите.

По наоѓање на овој суд, правилно првостепениот суд ја ценел и одредбата од чл.241 од ЗТД, согласно која Управителот е должен да ги води работите на друштвото со внимание на уреден и совесен тровец и да ја чува деловната тајна на друштвото. Управителот е лично и неограничено одговорен, а ако има повеќе управителите одговарат неограничено и солидарно. Во случај во спор управителот мора да докаже дека постапувал во интерес на друштвото и со внимание да уреден и совесен тровец со ст.6 предвидено е дека освен тужбата за надомест на штета која што лично ја претрпеле, содружниците можат поединечно или групно да поднесат тужба против управител за надомест на штета и друштво, и нашол дека во случај на претрпената штета од противправни дејствија на управителот, право да поднесе тужба за надомест на штета има и содружникот, како во случајов, но штетата можел да ја бара само во корист на друштвото, а не и во своја корист, како овде тужителот. Ова заради фактот што меѓу заштитените права на содружникот во друштвото со ограничена одговорност, спаѓа и неговото право да бара исполнување на обврките од страна на останатите содружници кои не е експлицитно гарантирано во ЗТД, а битието на ова право се изразува во можност за подигнување на тужбата од еден содружник спрема друг да изврши обврска спрема друштвото преземена со договорот за друштвото или со друг договор. Суштествено е тоа што содружникот во ваков случај истакнува туѓо право (право на друштвото) во сопственост име и тоа како содружник или управителот на друштвото, штетата да се исплати во корист на друштвото.

Правилно првостепениот суд го ценел приговорот за застареност на побарувањето на тужителот, истакнат од тужениот, и нашол дека независно на немањето на активната, односно пасивната легитимација на тужителот, односно на тужениот, дури и да се земе во вид дека двете странки имаат таква способност, приговорот за застареност на побарувањето на тужителот е основан. Ова од причина што тужителот побарува дел од штета причинета со подигнати парични

средства од жиро - сметка на Друштвото во износ од 10.247.141.50 денри од кои дел од периодот од 31.12.2007 година во износ од 5.045.475,50 денари и дел во период од 01.01.2008 година до 31.12.2010 година на износ од 5.201.666,00 денари за кои немало документација за која цел се подигнати и дали биле потрошени за потребите на работењето на Друштвото или за друг и потреби. Со подигање на средствата од жиро - сметката на НТ Експрес за кои не била доставена документација за тоа што биле потрошени, била намалена добивка на Друштвото во 2010 година, така што целокупниот износ од 10.247.141,50 денари акумулиран од повеќе години, прокнижен како трошковник и за истиот бил пресметан персонален данок на доход во износ од 1.138.457,00 денари или вкупно добивката била намалена за 11.385.599,00 денари. За овие факти дека на незаконит начин се подигнат споменатите износи кои довеле до намалување на добивката на друштвото, според исказот на тужителот сослушан како странка, тој знаел уште пред 2010 година, кога во врска со тоа побарал правна помош од адвокат да состави тужба и да поведе парница. Даки тужителот знаел за овие факти произлегува и од изказот на тужениот во дел каде изнесува дека по 2007 година, откако тој ја отпочнал деловната соработка со Фени, тужителот секоја година потоа усно барал да му се исплатуваат парични средства како дел од добивката во врска со што тужениот сметал дека тужителот немал право да ги побарува. Со оглед дека тужбата на тужителот е поднесена на 23.06.2014 година, а тужениот превземал незаконити дејствија за подигање на парични средства од друштвото во својство на содружник и управител сметано од 01.01.2008 година до 31.12.2010 година, рокот за поднесување на тужбата од 3 години истекол на 31.12.2013 година во смисла на чл.241 ст.9 од ЗТД.

Оцена на овој суд е дека правилно првостепениот суд имајќи ги во предвид одредбите од чл.206 ст.1 и чл.208 од ЗТД, тужбата на тужителот, тужениот да се исклучи како содружник од Друштвото за производство, транспорт, трговија, услуги и угостителство НТ Експрес ДОО с.Ваташа К. во рок од 15 дека по приемот на пресудата, а пресудата да послужи за упис и бришење на тужениот како содружник во Централниот Регистар на Република Македонија ја отфрлил.

Имено, согласно чл.206 ст.1 од ЗТД, содружничкиот однос во друштвото престанува помеѓу другото и со исклучување на содружник од друштвото.

Согласно чл.208 ст.2 од ЗТД, содружник, односно друштвото со тужба може да бара друг содружник да биде исклучен од друштвото ако за тоа постојат оправдани причини. Се смета дека постојат оправдани причини ако другиот содружник: причини штета на друштвото или на некој од содружниците или ако со натамошното негово учество во друштво како содружник, друштвото или содружниците ќе трпат штета; се однесува спротивно на одлуките на содружниците, донесени на собир на соружниците или со одлучување преку допишување; не учествува во управувањето со друштвото и со тоа го спречува и органичува редовното работење на друштвото или остварувањето на правата и другите содружници; намерно или грубо ги крши одредбите од договорот за

друштвото, односно не ги извршува должностите што ги има како содружник или на друг начин не ги извршува преземените обврски со договор за друштвото. Согласно ст.3 тужбата се поднесува во рок од 90 дена од денот на сознавањето на причината, но не подолго од една година од денот на настанувањето на причината.

Во конкретниот случај, од изведените докази во текот на постапката правилно првостепениот суд утврдил дека тужителот како содружник кој има право и е активно легитимиран да поднесе вкаков вид на тужба е должен истата да ја поднесе во рок од 90 дена од денот на сознањето на причината, но не подолго од една година од настанувањето на причината, а како во конкретниот спор причината поради која тужителот со тужбата бара исклучување на тужениот со содружник е предизвикана штета во работењето, произлегува дека тужителот за причините за предвизиката штета и несвикување на собир на содружници знаел уште во текот на 2008 до 2010 година, кога телефонски го повикувал тужениот да свика собир на содружници, а тој не свикувал, кога барал исплата на добивка и делба, што значи дека правото за поднесување на тужбата за исклучување на тужениот од содружник по овие основи е истечено на крајот на 2011 година, а тужбата е поднесена на 23.06.2014 година, односно по истекот на рокот предвиден во цитираниот член.

Правилно првостепениот суд нашол дека фактот што тужителот во текот на постапката побарал од тужениот како управител да свика собир на соружниците, а тој не свикал, дека тужителот закажал собир на содружниците за 12.03.2015 година, на кој тужениот не се јавил како содружник, не преставува основ за поднесување на тужбата со барање за исклучување на содружник, затоа што во таква состојба тужителот може да остварува други права предвидени со ЗТД во услови кога тој е содружник со 51 % на основачки влог, но не и првото на исклучување на тужениот како содружник по овој правен основ. Ова и заради фактот што споменатото однесување на тужениот не може да се подведе под однесување спротивно на одлуките на содружниците, донесени на собир на содружниците или со одлучување преку допишување, бидејќи такви одлуки не се донесени од нив, не може да се стане збор дека не учествува во управување со друштвото и со тоа го спречува и ограничува редовното работење на друштвото или остварувањето на правата и другите содружници, бидејќи тужениот во исто време и содружник и управител на друштвото, а во поглед на кршење на обврски од договорот или неиспиолнување, не може да стане збор со оглед на содржината на договорот од 2007 година со која не се предвидени посебни обврски на тужениот како содружник.

На утврдената фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на обжалената пресуда поради што и жалбениот навод за погрешна примена на материјалното право се јавува како неоснован.

Судот го разгледа и жалбениот навод по однос на одлуката за трошоците по постапката, меѓутоа истиот не го прифати за основан од причина што по наоѓање на овој суд, правилно согласно чл.148 и чл.149 од ЗПП, со оглед да тужителот не успеа во спорот, првостепениот суд го задолжил да му ги надомести трошоците по постапката на тужениот во вкупен износ од 37.960,00 денари, а по основи и поединечни износи наведени како во првостепената пресуда.

Со оглед на горе изложеното, согласно чл.357 и чл.370 т.2 од ЗПП, судот одлучи како во диспозитивот.

Согласно чл.160 ст.1 в.в. со чл.148 ст.1 од ЗПП, задолжен е тужителот на тужениот да му надомести парнични трошоци за награда за состав на одговор на жалба во износ од 7.020,00 денари и судска такса за одговор на жалба во износ од 24.000,00 денари, одмерени според вредноста на спорот, АТ и Законот за судски такси.

Барањето на тужителот за надомест на трошоците сторени по жалба, одбиено е како неосновано, а согласно чл.160 ст.1 в.в. со чл.148 ст.1 од ЗПП, односно бидејќи правниот лек-жалбата е одбиена како неоснована.

Апелационен суд Скопје «ГЖ-302/16» од «06.07.2016» година.

Претседател на совет-судија
Славица Попчевска с.р.